

Ortaçağ

Ünite Özeti

Öğrenciler bu tarihi döneme ait yaşam ve karakterleri inceledikçe Ortaçağ yaşamını bu ilköğretim ikinci kademe Sosyal Bilgiler dersinde canlandırılır. Tüm öğrenciler Temel Soruyla boğuşurlar, *Gerçekten olmak istediğimiz kişi olabilir miyiz?* ve bu soruyu hem kendi bakış açılarından hem de dönem insanların bakış açılarından incelerler. Öğrenciler ortaçağ yaşamını derinlemesine araştırdıktan ve aşağıdaki soruları yanıtladıktan sonra, daha fazla araştırmak için ortaçağa ait bir rol seçerler ve sınıfta gerçekleştirmek üzere bir rol oynama etkinliği geliştirirler: *Ortaçağda bir kişinin rolü yaşamını nasıl etkilerdi? Ortaçağ toplumunda yaşayan bir kişinin ulaşabileceği kaynaklar nelerdi? ve Ortaçağ toplumunda güç denetimi farklı kişiler arasında nasıl düzenlenmişti?* Tüm öğrenciler yaptıkları araştırma doğrultusunda kendi menülerini oluşturarak, hayallerindeki kaleyi inşa ederek ve kendi armalarını yaratarak yiyecek, barınma ve armacılık konularında gerçek bir ortaçağ havasını hissederler. Üniteyi bitirirken, öğrenciler Ünite Sorusuna değinerek öğrendiklerini kendi yaşamlarıyla nasıl ilintilendirdiklerini sergileyen bir deneme yazarlar: *Ortaçağ yaşamı sizin yaşamınızdan nasıl farklıydı*

Öğretim Programı Çerçeve Soruları

- **Temel Soru**
Gerçekten olmak istediğimiz kişi olabilir miyiz?
- **Ünite Soruları**
Ortaçağ yaşamı sizin yaşamınızdan nasıl farklıydı?
Ortaçağda bir kişinin rolü yaşamını nasıl etkilerdi?
Ortaçağ kalelerinde yapı ve işlev arasındaki ilişki nasıldı?
- **İçerik Soruları**
Ortaçağ toplumunda yaşayan bir kişinin ulaşabileceği kaynaklar nelerdi?
Ortaçağ toplumunda güç denetimi farklı kişiler arasında nasıl düzenlenmişti?
Ortaçağdaki bir kalenin farklı parçaları ve işlevleri nelerdi?

Başlarken

Sınıf Düzeyi: 6-8
Alan: Sosyal Bilgiler
Konular: Dünya Tarihi, Ortaçağ Avrupa Hayatı
Üst Düzey Düşünme Becerileri: Karar Alma, Yaratıcılık
Anahtar Öğretiler: Feodalizm, Ortaçağ Hayatı, Antik Mimari
Gerekli Zaman: 3-4 hafta, haftada 3-4 saat, ders başına 45 dakika

İhtiyaç Duyacaklarınız

Öğretim Süreçleri Standartları

Ölçme Planı

Ölçme Zamanlaması

Bu zamanlama, ünite boyunca kullanılacak yapılandırılmış ve yapılandırılmamış ölçümleri kronolojik sırada gösterir. Aşağıdaki tablo, her bir ölçümün nasıl, kim tarafından ve hangi amaçla kullanıldığını gösterir.

Değerlendirme	Değerlendirme Süreci ve Amacı
Beyin Fırtınası	Öğrenciler geçmiş bilgilerine erişebilmek için beyin fırtınası yöntemini kullanırlar. Öğretmen bu etkinliği ortaçağ çalışmasına hazır olmaları için kullanır.
Ortaçağ Günlüğü	Öğrenciler ortaçağ rolleri hakkındaki fikirlerini düzenlemek, kaynaklarını belgelemek ve bağlantılar kurmak amacıyla günlük kullanırlar. Öğrenciler günlükte, öğretmenin ortaçağ algılamasını artırmak üzere sunduğu soru ve görüşlere değinirler. Günlükteki bilgileri sunum ve malzeme geliştirmekte kullanırlar. Öğretmen günlüğü, öğrencilerin araştırmalarının gelişim sürecini izlemek, yanlış anlamaları gidermek ve gerektiğinde açıklama sağlamak için kullanırlar.
Ortaçağ Karakterleri Sözlü Sunum Değerlendirme Tablosu	Öğrenciler tabloyu sözlü sunumlarını düzenlemek için kullanırlar. Öğretmen, ortaçağ karakterlerine ilişkin algılama ve performansı ölçmek için tabloyu kullanır.
Ortaçağ Günlük Denetim Listesi	Öğrenciler listeyi araştırma sürecindeki gelişimlerini izlemek için kullanırlar. Proje için zorunlu tüm araştırma öğelerini hazırladıklarından emin olmalarını sağlar.
Eleştirel Düşünme Denetim Listesi	Öğretmen bu listeyi öğrenciler çalışırken sorulara verdikleri yanıtları not etmek için kullanır. Öğrencilerin ünite boyunca sergilediği eleştirel düşünme becerilerini izlemeye yardımcı olur. Öğretmen bu listeyi ayrıca öğrencilere geribildirim vermek ve proje sonunda değerlendirme yapmak için kullanır.
Tartışma Denetim Listesi	Öğretmen, öğrenciyi gözlemek, tartışmalara katılımı not etmek ünite sırasında sorduğu soruları uyarlayarak geribildirim vermek için bu listeyi kullanır. Öğretmen bu listeyi ayrıca proje sonunda değerlendirme yapmak için kullanır.
Menü Puanlama Rehberi	Öğrenciler bu rehberi menü üzerindeki kendi gelişimlerini değerlendirmek için kullanırlar. Ayrıca öğretmen tarafından da son değerlendirme amacıyla kullanılır.
Kale Yapımı Puanlama Rehberi	Öğrenciler bu rehberi kale planı ve yapımı konularındaki kendi yeterliklerini değerlendirmek için kullanırlar. Ayrıca öğretmen de öğrencilerin bir kalenin işlevini, parçalarını ve yapımını algılama düzeylerini değerlendirmek için bu rehberi kullanır.
Kale Planı Akran Değerlendirmesi	Öğrenciler bu listeyi birbirlerin kale planlarını değerlendirmek için kullanırlar. Bu rehberde yapı ve parçalar listelenmiş olarak gelir ve böylece öğrenciler kolayca kale planında bulunan öğeleri karşılaştırabilirler. Öğretmen formu öğrencilerin nesnel geribildirim verebilme becerilerini değerlendirmek ve gerekirse öğretimi uyarlamak için kullanır.
Ortaçağ Deneme Yazımı Değerlendirme Tablosu	Son sınıf oturumunda öğrencilerden Ünite Sorusunu yanıtlamaları istenir: <i>Ortaçağ yaşamı sizin yaşamınızdan nasıl farklıydı?</i> Öğretmen, öğrencinin öğrendiklerini kendi yaşamıyla ilintilendirebilme becerilerini ölçmek amacıyla bu tabloyu kullanır.

Geliştirenler

Intel® Gelecek İçin Eğitim programına katılan William Brooks bu ölçme planına öncülük etmiştir. Bir öğretmen grubu da burada gördüğünüz son halini geliştirmiştir.

Öğretim Süreçleri Üniteye Başlarken

1. Temel Soruyu sorun, *Gerçekten olmak istediğimiz kişi olabilir miyiz?* Yönlendirici sorular sorarak öğrenciler gruplar halinde tartışmalarına olanak tanıyın. Grupların görüşlerini açıklamasını sağlayın.
2. Öğrencilere tarih boyunca insanların olmak istedikleri kişiler olup olmadıklarını sorun. İnsanların istedikleri şeylere ulaşamadıkları zamanlardan örnekler vermelerini isteyin. Öğrencilere, insanların olmak istedikleri gibi olmadıkları bir çağı inceleyeceklerini ünite boyunca bunun gerekçelerini araştıracaklarını söyleyin.
3. Öğrencileri konuya hazırlamak için *Kral Arthur ya da Robin Hood* gibi filmlerden kısa bölümler izlettirin. Ardından, filmde o döneme ait fark ettikleri şeyleri yazmalarını isteyin. İkili gruplar halinde yazdıklarını paylaşmalarını sağlayın. Tüm sınıfın ortaçağ hakkında beyin fırtınası yapmasını isteyin. Hiç değerlendirmede bulunmadan tüm görüşleri kullanın. Araştırmaya yön vermesi için tüm görüşlerin yazılı olduğu listeyi duvara asın.
4. Öğrencileri gelecek birkaç haftada üzerinde çalışılacak etkinlik ve görevlerin zamanlaması hakkında bilgilendirin.

Ortaçağ Toplumunu Araştırma

1. Ortaçağ Günlüğü'nü dağıtın ve proje boyunca araştırmalarını düzenleyecekleri aracın bu olduğunu belirtin.
2. Öğrencilere ortaçağdaki sınıfsal yapı ve roller hakkında araştırma yapabilmeleri amacıyla çeşitli çevrimiçi ve basılı kaynaklar sunun. Öğrencileri, bilgi toplarken Ünite ve İçerik sorularını yanıtlamaya çalışmalarını için yönlendirin
  - o *Ortaçağda bir kişinin rolü yaşamını nasıl etkilerdi?*
  - o *Ortaçağ toplumunda yaşayan bir kişinin ulaşabileceği kaynaklar nelerdi?*
  - o *Ortaçağ toplumunda güç denetimi farklı kişiler arasında nasıl düzenlenmişti?*
  - o *Ortaçağdaki bir kalenin farklı parçaları ve işlevleri nelerdi?*
3. Ortaçağ Günlüklerinde sınıflar arasındaki kaynak, din, sağlık, gereksinimler, güç ve yaşam standartları açısından var olan farklılıkları gösteren bir grafik düzenleyici yaratmaları için öğrencileri yönlendirin. Öğrendiklerinden emin olmak ve gerekirse geribildirim vermek için bu günlükleri toplayın.
4. Öğrenciler ortaçağ toplumları hakkında daha çok bilgi sahibi oldukça, daha ayrıntılı incelemeleri için bir karakter seçmelerini sağlayın. Seçtikleri karakterin dış görünüşü hakkında bir sözlü sunum hazırlayacakları konusunda bilgilendirin. Farklı derecelere dikkat çekerek, **Ortaçağ Karakteri Sözlü Sunum Değerlendirme Tablosunu** tartışın. Sözlü sunumda beklenenleri herkesin anladığından emin olun.
5. Günlük yaşam, din, sağlık, iş, zorluklar ve görevler gibi araştırdıkları karaktere ilişkin önemli konulardaki bilgileri günlüklerinde saklamaları gerektiğini hatırlatın. Sözlü sunum ve el yapımı malzeme ödevleri için bilgi toplarken **Ortaçağ Günlüğü Denetim Listesini** kullanmaları yönünde öğrencileri teşvik edin. Sınıfta yürüyün ve öğrencilerin araştırmalarını izleyin. Bir yandan da algılama düzeylerini sorularla ölçerek daha ayrıntılı araştırma için teşvik edin. Notlar almak için Eleştirel Düşünme Denetim Listesini kullanın.
6. Öğrenciler araştırmalarını tamamlamak üzereyken olası yanlış anlamaları gidermek ve geribildirim vermek amacıyla

her birinin Ortaçağ Günlüğünü inceleyin

- Öğrencilerin günümüz ve ortaçağ arasında bağlantı kurabilmeleri amacıyla Ünite Sorusunu sorun, *Ortaçağ yaşamı sizin yaşamınızdan nasıl farklıydı?* Öğrencilerden bulabildikleri kadar farklılığı günlüklerine yazmalarını grup olarak paylaşımlarını isteyin. Ardından, araştırmalarında buldukları özel örnekler hakkında bir sınıf tartışması başlatıp yönetin. Her bir öğrencinin tartışmalara katılımını **Tartışma Denetim Listesini** kullanarak değerlendirin.

Ortaçağ Malzemeleri Yaratma

- Araştırmalarında öğrendiklerinin bir sentezini oluşturmaları için birkaç ortaçağ malzemesi geliştirmelerini isteyin:
  - Tüm sınıfın izlemesi için bir modern günümüz Şövalyelik Kanunları.
  - Seçtikleri tasarım ve renklerin anlamını da açıklayan bir kişisel arma.
  - Çalışmalarını yönlendirecek **Menü Puanlama Rehberini** de kullanarak farklı sınıfsal gruplar için geliştirilen özgün bir ortaçağ menüsü.
  - Bu ödevden beklenenleri anlamalarını sağlamak amacıyla **Kale Yapımı Puanlama Rehberini** kullanarak gerçekleştirilecek bir kale planı, plana göre gerçekleştirilmiş 3 boyutlu bir model ve Ünite Sorusunun yanıtı, *Ortaçağ kalelerinde yapı ve işlev arasındaki ilişki nasıldı?* Gerekirse öğrencilerin daha fazla araştırmaları için izin verin.
- Öğrenciler malzemeleri üzerinde bireysel ya da grup olarak çalışırken **Eleştirel Düşünme Denetim Listesini** kullanarak gözleyin. Geribildirim vermek, yanlış anlamaları gidermek ve gerektiğinde daha fazla araştırmaya yönlendirmek için konferanslar düzenleyin.
- Her gruba kendi kalelerini oluşturmaları iznini vermeden önce, grupların birbirlerinin planları hakkında geribildirim vermelerini isteyin. Yapıları ve işlevlerini göz önüne alarak gösterimlerinin doğruluğuna dikkat etmelerini isteyin. Planları değerlendirirken yardımcı olması için **Kale Planı Akran Değerlendirme Formunu** dağıtın.

Kapanış

- Seçtikleri ortaçağ karakteri hakkında sözlü sunumlarını planlamaya başlamadan önce **Ortaçağ Karakteri Sözlü Sunum Değerlendirme Tablosunu** tekrar incelemelerini sağlayın. Aksesuarlar tasarımlarını ve toplamalarını isteyin ve tabloyu kullanarak sunumlarını prova etmeleri için teşvik edin.
- Tüm öğrencilere sunum için zaman tanıyın. **Ortaçağ Karakteri Sözlü Sunum Değerlendirme Tablosunu** kullanarak öğrencilerin performansını değerlendirin.
- Sunumlar tamamlandıktan sonra, ortaçağda yaşayan insanların bakış açısından Temel Soruyu tekrar yanıtlamalarını isteyin, *Gerçekten olmak istediğimiz kişi olabilir miyiz?* O dönemde bazı sınıfların yaşadıkları zorlukları tartışın. Proje boyunca topladıkları kanıtlarla görüşlerini desteklemelerini isteyin. Tartışmaları yönlendirmesi için Ünite ve İçerik Sorularını sorun:
  - Ortaçağda bir kişinin rolü yaşamını nasıl etkilerdi?*
  - Ortaçağ toplumunda güç denetimi farklı kişiler arasında nasıl düzenlenmişti?*
  - Ortaçağ toplumunda yaşayan bir kişinin ulaşabileceği kaynaklar nelerdi?*Öğrenci düşünme becerilerini ve katılımını değerlendirmek için **Tartışma Denetim Listesini** ve **Eleştirel Düşünme Denetim Listesini** kullanın.
- Öğrencilerden Ünite Sorusunu yanıtlayarak öğrendiklerini özetlemelerini isteyin, *Ortaçağ yaşamı sizin yaşamınızdan nasıl farklıydı?* Ürünü değerlendirmek için **Ortaçağ Deneme Yazımı Değerlendirme Tablosunu** kullanın. Ayrıca, proje sürecindeki öğrenci gelişimini belgelemek için her öğrencinin günlüğünde yazılan ilk beyin fırtınası listesini inceleyin.

Ortaöğretim Ölçme Planları: Ortaçağ Hedeflenen İçerik Standartları

Hedeflenen İçerik Standartları

Sosyal Bilgiler: Tarih

- Zaman çizelgeleri yaratmak, soruları yapılandırmak ve farklı bakış açılarını yansıtan tarihsel malzemeleri analiz ederek değerlendirmek gibi temel tarihsel araştırma becerilerini sergilemek:
  - çalışılan tarihsel dönemle önemli olaylar, kişiler ve zaman aralıklarıyla ilgili zaman çizelgeleri oluşturabilme
  - tarihsel çalışma ve araştırmayla yanıtlanabilecek soruları yapılandırma
  - birincil ve ikincil önemdeki kaynak belgeleri ve bunlar arasındaki ilişkiyi ayırt edebilme
  - asıl ve ikincil kaynakların güvenilirliğini değerlendirebilme ve bunlara dayanarak sağlam yorumlar yapabilme
- Ortaçağ Avrupa yaşamının politik ve ekonomik olaylarıyla sosyal ve coğrafi özelliklerini ve sonraki medeniyetler üzerindeki etkilerini tanımlayabilme.

Öğrenci Amaçları

Bu dersin sonunda öğrenciler şu becerilere sahip olacaktır:

- Küçük gruplarda kubaşık olarak çalışma.
- Ortaçağ toplumunu anlamak için gerekli bilgileri araştırma ve belgeleme.
- Metin, video, İnternet gibi farklı kaynaklardan toplanan bilgileri sentez etme.
- Bir ortaçağ kalesi maketi hazırlarken "bulduğu" malzemeleri kullanma.
- Bir asil ve bir köylünün ortaçağ yeme alışkanlıklarını ve yemekle ilgili görgü kurallarını sergileyen bir menü yaratma.
- Farklı kaynaklardan topladığı bilgileri yansıtan bir arma yaratma ve bunu modern yaşam sembolleriyle ilintilendirme.
- Ortaçağda lord, rahip, şövalye ve köylü arasındaki farklı ilişkileri tanımlama.
- Ortaçağdan bir karakter rolünü oynayarak bir sözlü sunum yapma.
- Modern zamanla ortaçağ yaşamını karşılaştırma.